

Miika Anttila

WEB-SIVUJEN PÄIVITYS ASIAKASLÄHTÖISESTI
WORDPRESSILLÄ JR56 JA JR60 KILTA RY:LLE

Tieto- ja viestintätekniikan koulutusohjelma
2019

WEB-SIVUJEN PÄIVITYS ASIAKASLÄHTÖISESTI WORDPRESSILLÄ JR56 JA JR60 KILTA RY:LLE

Anttila, Miika
Satakunnan ammattikorkeakoulu
Tieto- ja viestintätekniiikan koulutusohjelma
Toukokuu 2019
Sivumäärä: 24
Liitteitä: 1

Asiasanat: sisällönhallintajärjestelmä, WordPress, verkkosivu

---

Opinnäytetyö käsittelee hyvän ja asiakkaan vaatimusten mukaisen verkkosivuston suunnittelua sekä toteutusta WordPress-ohjelmiston avulla. Tekstissä käytetyt lyhenneet selitetään alussa.

Opinnäytetyössä tarkastellaan neljää suosituinta sisällönhallintajärjestelmää (Magento, Joomla, Drupal ja WordPress) ja vertaillaan järjestelmiä keskenään. Tarkoituksena on saada järjestelmistä kokonaiskuva ja päättää, millä niistä voidaan parhaiten toteuttaa hyvä verkkosivusto. Samassa luvussa esitellään hyvän verkkosivun ominaisuudet.

Kolmannessa luvussa esitellään projektin toteutusta käytännössä. Projekti on toteutettu JR56 ja JR60 Kilta Ry:lle eli kahden jalkaväkirykmentin yhdistykselle. Sivuston toteutuksen lisäksi käsitellään keskustelua ja vuorovaikutusta tilaajan kanssa. Lopussa pohditaan WordPress-ohjelmiston hyviä ja huonoja puolia sekä sopivuutta toteutettuun sivustoon.

Liitteenä työssä on pienimuotoinen WordPressin käyttöopas. Käyttöoppaassa käydään olennaiset WordPressin piirteet asennuksesta sen hienompiin ominaisuuksiin. Opas antaa tarvittavat perusteet henkilölle, jolla ei ole mitään kokemusta ohjelmoinnista tai kyseisestä ohjelmasta.

UPDATING OF WEB PAGES TO GUILD RA CUSTOMER-ORIENTEDLY BY WORDPRESS JR56 AND JR60

Anttila, Miika
Satakunta University of Applied Sciences
Degree Programme in Information Technology
May 2019
Number of pages: 24
Appendices: 1

Keywords: content management system, WordPress, website

The aim of this study was to plan and realise an efficient and customer-friendly website using WordPress software. The abbreviations used in the text are explained at the beginning of the thesis. The task itself was to choose the most suitable website system for two infantry societies JR56 and JR60 Kiltary. in order to serve their users as well as possible.

The four most popular content management systems Magento, Joomla, Drupal and WordPress were perused compared in order to form a general insight into the systems and thereby to decide which one would be the best and the most user-friendly alternative. In the thesis, the essential requirements and qualities of a good web page are presented, in relation to the customer.

The realisation of the website was a practical project. The aim was to execute a website for JR56 and JR60, two infantry regiments. The associations required certain attributes and properties concerning the website. In the thesis the plan was thoroughly discussed and a dialogue between the planner and subscriber was necessary. The stages of the website project are introduced thoroughly. The pros and cons of the WordPress software and suitability according to the experience are presented.

Finally, the thesis includes a small-scale user's guide for WordPress. It provides the user of the WordPress programme profound instructions and considerable help from installation to more distinguished qualities. It provides a basis demanded from the person who has no experience of programming or the programme in question.

SISÄLLYS

KÄYTETYT TERMIT JA LYHENTEET	5
1 JOHDANTO	7
1.1 Projektin tausta.....	7
1.2 Projektin tavoite	7
1.3 Projektin rakenne	8
2 VERKKOSIVUJEN SUUNNITTELU	9
2.1 Sisällönhallintajärjestelmän valinta	9
2.1.1 Magento	10
2.1.2 Drupal	10
2.1.3 Joomla	10
2.1.4 WordPress	11
2.2 Hyvän verkkosivun ominaisuudet.....	11
2.2.1 Etusivu	12
2.2.2 Typografia	12
2.2.3 Layout	13
2.2.4 Mobiilisivut.....	15
3 JR56 JA JR60 KILTA RY.....	16
3.1 Asiakastapaaminen	16
3.2 Alkutahdit	16
3.3 Teeman valinta.....	17
3.4 Käytetyt lisäosat ja vimpaimet.....	17
3.5 Etusivu	19
3.6 Sivut	20
4 YHTEENVETO JA POHDINTAA.....	22
LÄHTEET.....	24
LIITTEET	

KÄYTETYT TERMIT JA LYHENTEET

b2/cafeblog	WordPressin edeltäjä, joka on erikoistunut blogien tekemiseen Internetissä.
b2evolution	b2evolution on haarautunut b2/cafeblogista. Myöskin blogien tekemiseen tarkoitettu työkalu, jota kehitetään edelleenkin.
CMS	Content Management System eli toiselta nimeltään sisälönhallintajärjestelmä on verkkosovellus, jota käytetään verkkosivujen hallintaan.
Content	verkkosivujen layoutiin kuuluva osio, joka sisältää sivujen sisällön. Content voidaan jakaa yhteen, kahteen tai kolmeen palkkiin.
CSS	CSS eli Cascading Style Sheet on tehty verkkosivujen tyylikomentoja varten. CSS-tiedostoon voi määrittellä kaikki verkkosivun määrittelyt.
Footer	verkkosivujen layoutiin kuuluva alatunniste, johon kuuluu jokin valikko esimerkiksi sosiaalisen median valikko, navigointivalikko tai yhteystiedot.
GIF	Graphics Interchange Format on pakkaamattomia kuvien tiedostopääte.
Header	verkkosivujen layoutiin kuuluva ylätunniste, johon kuuluu päävalikko eli navigointivalikko, logo ja otsakekuva.
JPG/JPEG	Pakattujen kuvatiedostojen käyttämä tallennusformaatti, joka koostuu sanoista Joint Photographic Experts Group.
MySQL	MySQL on relaatiotietokantaan käytettävä työkalu. Sitä käytetään pitkälti verkkosivujen tietokantana.
Layout	Layout on sivuston malli, joka määrittelee verkkosivun rakenteen.
PHP	PHP on ohjelmointikieli, jolla tehdään skriptejä. Soveltuu erinomaisen hyvin verkkopohjaiseen ohjelmointiin.
RSS	Koostuu sanoista Really Simple Syndication. RSS-syöte tuo verkkosivujen muuttuvaa sisältöä sivustolle. Esimerkiksi uutiset tai ohjelmistopäivitykset.

URL Unifrom Resource Locator on yksilöllinen osoite Internet-sivulle tai tiedostolle Internetissä.

WordPress MU Tämä on yksi WordPressin osa, joka mahdollisti useamman blogin tuottamisen samaan aikaan. Nykyään WordPress MU sisältyy WordPress- ohjelmistoon.

1 JOHDANTO

1.1 Projektin tausta

JR56 ja JR60 Kilta ry on Lounais-Suomen ja Satakunnan alueella toimiva yhdistys, joka kertoo jalkaväkirykmenttien 56 ja 60 toiminnasta sekä sodan ajan vaiheista. Killan tarkoitus on ylläpitää jalkaväkirykmenttien muistoa ja tuoda tietoa suomalaisille rykmenttien toiminnasta.

JR56 ja JR60 Kilta ry:n entiset verkkosivut olivat käyttäjän näkökulmasta vanhanai-
kaiset, monimutkaiset ja teema ei ollut kyseiselle yhdistykselle sopiva. Käyttäjäkunta rajoittuu pääosin iäkkäämpiin ihmisiin, joten sivuston on oltava yksinkertainen, tietojen löydettävä helposti ja ulkoasun oltava selkeä säilyttäen tyylikkyytensä.

Suurin ongelma ilmeni ylläpidon näkökulmasta, kun edellinen ylläpitäjä sanoi luopuvansa tehtävästä 31.12.2018. Uusi ylläpitäjä tuli Killan sisältä, joten vanhat ja vaikeat html-pohjaiset sivut piti unohtaa. Vanhojen sivujen muokkaaminen olisi ollut liian iso työmaa uudelle, kokemattomalle ylläpitäjälle. Projektiin kuului myös perehdytys uudelle ylläpitäjälle. Esiin nousivat helppokäyttöisyys ja uuden oppiminen. Onneksi Internet on pullollaan ilmaisia ja todella monipuolisia ohjelmia, joiden avulla sisältötuotto, suunnittelu ja hallinnointi verkkosivuille on helpompaa.

1.2 Projektin tavoite

Projektin tavoitteena on selvittää, mikä on paras väline verkkosivujen suunnitteluun ja päivittämiseen peilaten helppokäyttöisyyttä, tyylikkyyttä ja yksinkertaisuutta. Tämän lisäksi selvitetään, minkälainen tietopohja ja vaatimustaso tarvitaan uuden verkkosivuston suunnitteluun ja toteutukseen. Kun työkalu saadaan sen ominaisuuksien perusteella valittua, pyritään luomaan selkeä kuva työkalun ominaisuuksista ja käyttötavoista. Kyseisellä työkalulla luodaan vaatimuksia vastaavat uudet verkkosivut JR56 ja JR60 Kilta ry:lle.

1.3 Projektin rakenne

Luvussa kaksi vertaillaan suosituimpia sisällönhallintajärjestelmiä ja katsotaan mikä soveltuisi parhaiten tähän projektiin. Lisäksi samassa luvussa perehdytään hyvän verkkosivun ominaisuuksiin. Luvussa kolme käydään valitun sisällönhallintajärjestelmän ominaisuuksia kaiken kattavasti läpi. Seuraavassa luvussa esitellään työn aikaansaannosta suunnittelun jälkeen. Viimeisessä luvussa eli luvussa viisi pohditaan kyseisen sisällönhallintajärjestelmän soveltuvuutta JR56 ja JR60 Kilta Ry:n verkkosivuille ja vedetään projekti pakettiin.

2 VERKKOSIVUJEN SUUNNITTELU

2.1 Sisällönhallintajärjestelmän valinta

Sisällönhallintajärjestelmä eli CMS (Content Management System) on verkkosovellus. Sovellusta käytetään verkkosivujen hallintaan, jolloin useat eri käyttäjät voivat muokata, luoda ja julkaista dataa verkkosivuille. Sisällönhallintajärjestelmän sisältö tallennetaan tyypillisesti tietokantaan. Content Management System koostuu yleensä kahdesta osasta: sisällönhallintasovelluksesta ja sisällön-toimitussovelluksesta. Sisällönhallintasovellus toteuttaa verkkosivujen sisällön luomisen, muokkaamisen, poistamisen ja ylipäätään hallinnan ilman html-tuntemusta. Sisällön-toimitussovellus kokoaa sisällön yhteen ja pitää sen automaattisesti ajan tasalla.

CMS astui kuvaan sen nykyaikaisuuden ja sen hyvien ominaisuuksiensa takia. Käyttöliittymä on usein selainpohjainen, joten sitä voi käyttää useat käyttäjät missä tahansa. Toinen etu on helppokäyttöisyys. Kokemattomat käyttäjät pystyvät tuottamaan ja hallitsemaan sisältöä ilman sen kummempaa tietopohjaa. Näistä syistä vaihtoehdot verkkosivujen suunnitteluun ja toteutukseen rajautuivat sisällönhallintajärjestelmiin. Ohessa on esitelty kymmenen suosituinta sisällönhallintajärjestelmää. (Optimizelyn [www-sivut 2019](#))

#	Websites Using	Market Share %	Active Sites	# of Websites in Million
1	 WordPress	59.7 %	22,671,100	313,050
2	 Joomla	6.7 %	1,837,862	21,952
3	 Drupal	4.7 %	577,549	27,863
4	 Magento	2.3 %	214,455	14,188
5	 Blogger	1.9 %	343,944	7,797
6	 Shopify	1.7 %	739,176	17,285
7	 TYPO3	1.5 %	303,333	6,580
8	 Bitrix	1.5 %	183,346	6,127
9	 Squarespace	1.4 %	1,727,900	9,390
10	 Prestashop	1.3 %	247,350	5,770

Kuva 1. Suosituimmat sisällönhallintajärjestelmät. (Mening 2018)

2.1.1 Magento

Magento on 16. joulukuuta 2018 tehdyn tutkimuksen mukaan vähiten käytetty sisällönhallintajärjestelmä esiteltävistä kohteista. Tämä avoimeen lähdekoodiin perustuvan CMS-järjestelmän on silti yksi suosituimmista verkkokauppa-alustoista, koska se mukautuu niin hyvin. Oli kokoluokka mikä hyvänsä. Magento pitää sisällään paljon toiminnallisuuksia, mikä vähentää lisäosien ja muiden ylimääräisten apujen käyttöä. Kaikissa muissa tiedonhallintajärjestelmissä, kuten tässäkin, avoin lähdekoodi takaa tietoturvan pysymisen hyvällä tasolla ja antaa mahdollisuuden, sekä lisäosien että moduulien koodaamiselle. Tällä tavalla tekijä saa räätälöityä sivuistaan juuri viimeistä pistettä myöden omanlaisensa. (PiiMega 2017)

2.1.2 Drupal

Drupal on tutkimuksen mukaan kolmanneksi suosituin sisällönhallintajärjestelmä. Se perustuu avoimeen lähdekoodiin sekä on ilmainen. Drupal on suurten ja monimutkaisten verkkosivukokonaisuuksien työkalu. Sivuston rakentaminen on hidasta ja työlästä, mutta valmiiden verkkosivujen käyttö on nopeaa ja tehokasta suuresta kävijämäärästä huolimatta. Tässä sisällönhallintajärjestelmässä ei ole läheskään yhtä paljon lisäosia kuin esimerkiksi WordPressissä, mutta sen sisältämät lisäosat ovat näistä CMS:stä käyttövarmimpia kehittäjien tarkkuuden takia. Paljon muutosmahdollisuuksia ja täydellistä koodia havittelevat valitsevat Drupalin. Järjestelmä vaatii html-, css- ja php-kielten ymmärrystä. Sen takia Drupalin käyttö vaatii osaamista ja soveltuu muun muassa ohjelmoijille hyvin. (Tuominen 2013)

2.1.3 Joomla

Tämä toiseksi suosituin sisällönhallintajärjestelmä perustuu avoimeen lähdekoodiin ja on myöskin ilmainen. Joomla sijoittuu Drupalin ja WordPressin välimaastoon ominaisuuksiensa perusteella: Joomla on yhdistänyt WordPressin käyttäjäystävällisyyden sekä Drupalin voiman ja joustavuuden. Se vaatii teknisiä perustaitoja, mutta kuitenkin vähemmän kuin Drupal. Joomla toimii erinomaisesti raskaammissa

verkkosivuissa, jossa kävijämäärä on suuri. Se puolestaan tarjoaa enemmän sisältöä ja rakenteen joustavuutta kuin WordPress. (Sktthemes:n www-sivut 2017)

2.1.4 WordPress

WordPress on ylivoimaisesti suosituin julkaisujärjestelmä maailmassa. Ilmaisuus ja avoin lähdekoodi ovat myös WordPressin ominaisia tunnuspiirteitä. Siinä on paljon ominaisuuksia, joiden avulla sivustonikkari tekee kokemuksistaan julkaisijana helpoja, houkuttelevia ja miellyttäviä. Kaikkien saatavilla oleva nopea, kevyt, standardien mukainen ohjelma hallitsee järkevät oletusasetukset, ominaisuudet ja erittäin muokattavan ytimen. Ytimessä on vain yksinkertainen käyttöliittymä, jonka ansiosta tavallinenkin ihminen voi luoda mahtavan yksilölliset ja kauniit sivut ilman aiempaa kokemusta. Oppimistaustana riittää URL-osoitteen kirjaus ja kirjautuminen sivulle.

WordPress on älyttömän yksinkertainen, mutta samalla todella monipuolinen. Kaksi ominaisuutta tekevät siitä monipuolisen. Lisäosia WordPressissä on tuhansia, joiden avulla sivuille saa lisättyä, jos jonkinlaista hienoa elementtiä. Se tekee käytöstä lähes rajatonta. Lisäksi ihmiset, joilla on tuntemusta php-ohjelmointikielestä, voivat muokata sivuja suoraan koodaamalla. Näin WordPress sopii joka ikiselle.

Sisällönhallintajärjestelmien vertailun jälkeen ei ollut vaikea valita, mitä ohjelmaa hyödynnetään uusien sivujen teossa. WP on ominaisuuksiensa perusteella ehdoton suosikki ja tulevan ylläpitäjän kannalta sopivan helppo jatkaa verkkosivujen päivittämistä. (WordPress-codexin www-sivut n.d.)

2.2 Hyvän verkkosivun ominaisuudet

Ennen sivujen tekoa täytyy sivut suunnitella. Toimeksiannossa ilmeni tiettyjä vaatimuksia, mutta kuitenkin oma kädenjälki oli suhteellisen vapaasti ilmaistavissa. Tärkein lähtökohta on sivujen tarkoitus ja kohdekäyttäjät. Sivujen tarkoitus täytyy tarkoin priorisoida vastaamaan tarkoitusta. Näiden kahden asian selvittäminen oli helppoa, koska kyseessä olivat veteraanit ja kohdekäyttäjät siis pääosin iäkkäämpiä ihmisiä. Edellisten tietojen pohjalta oli helppo miettiä muut tärkeät seikat uudelle sivustolle. Selkeä navigointi, tyyli, väritys/teema, oikea fontti ja oikeanlainen teksti tulivat

käytännössä selville, kun sai kahteen ensimmäiseen eli sivujen tarkoitukseen ja käyttäjäryhmään vastauksen. Korkealaatuiset kuvat ovat yhtenä kriteerinä hyvälle sivustolle. Niiden kanssa ilmeni hankaluuksia, koska osa kuvista oli äärimmäisen vanhoja. Kuvia ei saanut määräänsä enempää muokattua. (Fogden 2018)

2.2.1 Etusivu

Etusivulla on iso merkitys koko sivuston kannalta. Etusivu kertoo sivustosta paljon. Sen täytyy olla mielenkiintoinen ja eritoten näyttävä! Ihmiset ovat usein kärsimättömiä ja hätäisiä, jos sivusto ei erotu edukseen. Tärkeää on tehdä heti selväksi, mikä sivusto on kyseessä. Tämä onnistuu isolla, huomiota herättävällä, asianmukaisella kuvalla ja ytimekkäällä avainsanalla tai iskulauseella.

Teema ja värit luovat sivustolle persoonan. Väriytyksen täytyy sopia verkkosivuston aiheeseen sopivaksi ja luoda ihmisille tai vahvistaa heidän mielikuviaan aiheesta. Omalaatuinen persoonallisuus useasti jää mieleen. Sen kanssa täytyy kuitenkin olla tarkkana, ettei tarkoituksenmukaisuus katoa. Selkeys ja johdonmukaisuus on myös tärkeä asia.

Tärkeä elementti on myös navigointipalkki, joka on selkeästi näkyvillä, seuraa vaikka sivua rullattaisiin alemmas ja sen avulla pääsee intuitiivisesti eteenpäin. Käyttäjät yleensä tietävät, mitä sivulta haluavat ja näin ollen navigoivat itsensä haluamaansa paikkaan. Vaikea kulku verkkosivuston sivujen välillä tappaa mielenkiinnon. (Coco 2019)

2.2.2 Typografia

Typografia viittaa kaikkeen tekstin ulkoasuun sivustolla. Siihen ei sisälly vain fontti, fontin koko, tyyli, kursivointi, alleviivaus ja muut ominaisuudet vaan myös kirjainten, sanojen ja viivojen välinen sekä ympäröimä tila. Se tarkoittaa siis erilaisten kirjainlajien suunnittelua ja hyödyntämistä kommunikoitaessa käyttäjälle. Hyvä typografia asettaa sanoille sävyn sekä auttaa vahvistamaan ilmaisun merkitystä ja kontekstia.

Visuaalinen hierarkia eli asioiden tärkeysjärjestys visuaalisesti auttaa oikein tehtynä käyttäjää navigoimaan itsensä haluamaansa paikkaan ja sen tulisi ohjata lukijan silmää eri verkkosivuston osissa. Visuaalisen hierarkian luontiin on neljä keinoa: koko ja paino, paikannus, kirjasin ja väritys. Helpoin tapa luoda visuaalinen hierarkia on koon ja painon avulla. Lukijoiden silmät hyökkäävät kookkaksiin ja painaviin kohtiin, minkä avulla pystytään helposti osoittamaan asian tärkeys. Toinen keino on paikannus. Asiat sommitellaan sivuille tärkeyden perusteella. Esimerkiksi blogitekstin kirjoittaja saadaan hyvin esille, kun nimi laitetaan heti otsikon alapuolelle ja vieläpä keskitetään nämä. Kirjasinten kontrasti ja väritys ovat myös tapoja hyödyntää visuaalista hierarkiaa. Värejä täytyy käyttää säästeliäästi, tai muuten värit menettävät erotelukykynsä. (Typography handbook 2016, 1-4)

Use color and contrast

Using color and contrast is a great way to establish a typographic hierarchy. By color, I don't mean change the hue of the font (more on that in a bit). When I say color, I'm referring to the grey value.

Sometimes in order to make something stand out, you need to make other elements of the design stand back.

Use color and contrast

Using color and contrast is a great way to establish a typographic hierarchy. By color, I don't mean change the hue of the font (more on that in a bit). When I say color, I'm referring to the grey value.

Sometimes in order to make something stand out, you need to make other elements of the design stand back.

Kuva 2. Kontrastin ja väriyksen hyödyntäminen oikein. (Schoger 2017)

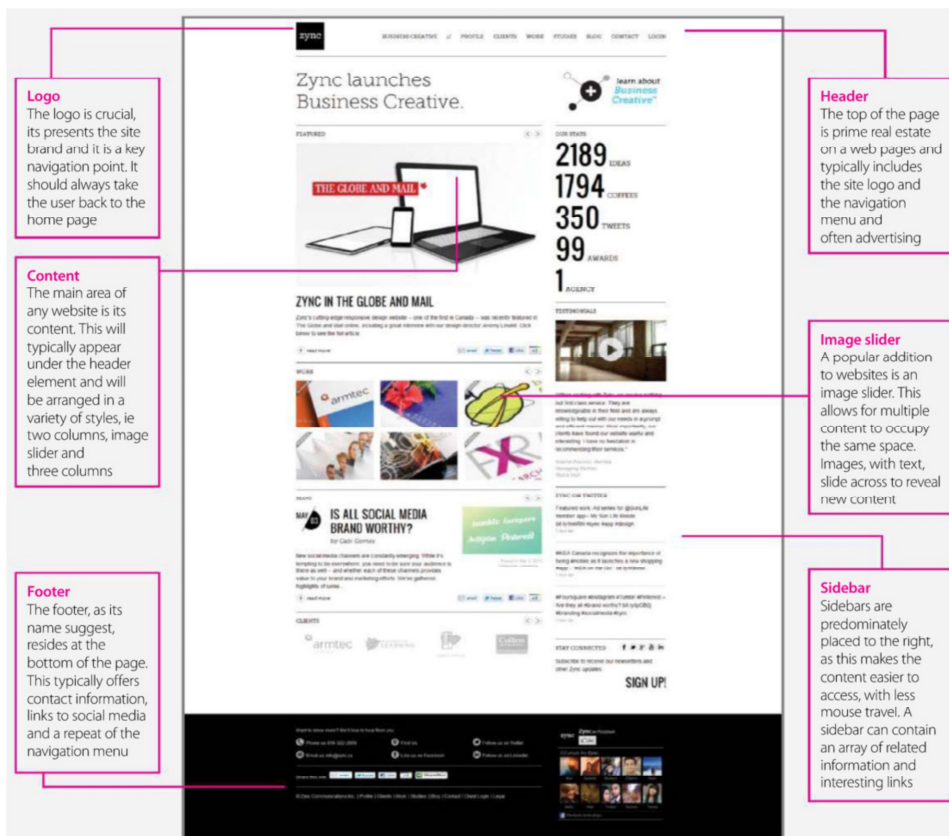
2.2.3 Layout

Layout on sivuston malli, joka määrittelee verkkosivun rakenteen. Layout siis jäsentelee sivustolla olevia tietoja sekä käyttäjän, että tekijän näkökulmasta. Layoutia voidaan verrata karttaan. Se opastaa käyttäjää navigointiin verkkosivulla. Hyvä asettelu tekee tärkeistä tiedoista helposti saatavia ja intuitiivisia. Asettelu saa käyttäjät pysymään sivuilla.

Normaali layout perustuu kahden tai kolmen palkin ratkaisuun, jossa on ylätunniste (header), alatunniste (footer) ja sisältöosio (content). Verkkosivut toisistaan erottaa kekseliäisyys ja ideat, kuinka kukin elementti on sommiteltu.

Ylätunniste sijaitsee sivuston yläreunassa, johon kuuluu yleensä logo, navigointipalkki ja otsakekuva. Logo on sivuston brändin kannalta tärkeä. Se jää yleensä käyttäjän mieleen, määrittelee navigointipalkin paikan ja logon kautta pääsee usein myös etusivulle. Footer eli alatunniste kuuluu sivun alareunaan. Alatunnisteeseen kuuluu useimmiten yhteystiedot, sosiaalisen median valikko tai laajoilla sivuilla ylätunnisteen navigointipalkki voi olla toistettuna alatunnisteessa.

Content eli sisältö jää näiden kahden tunnisteiden väliin. Content voidaan erikseen vielä jakaa yhteen, kahteen tai kolmeen palkkiin. Sivupalkit tulevat sisällön kanssa samalle tasolle ja niiden tehtävänä on auttaa tietojen hakua vähemmällä etsinnällä. Normaleissa verkkosivuissa käytetään useimmiten kolmen palkin järjestelmää, mutta mobiililaitteisiin siirryttäessä palkkien määrä tippuu kahteen tai yhteen. (Gibbons 2014, 12)

Kuva 3. Tavallinen layout asettelumalli. (Gibbons 2014, 12)

2.2.4 Mobiilisivut

Verkkosivujen käyttö on mobiililaitteilla nykypäivää. Tämän takia hyvän mobiilisivun teko on vähintään yhtä tärkeää kuin itse verkkosivun. Google ilmoitti vuonna 2015 laittavansa mobilisoidut sivut kärkeen käytettäessä hakukonetta. Käytettävissä on pienikokoisia kannettavia tietokoneita, tabletteja ja erikokoisia älypuhelimia. Sivuston pitäisi toimia näissä kaikissa.

Tämän takia kannattaa käyttää herkkää muotoilua, jonka ansiosta sivut optimoituvat laitteelle sopiviksi. Mobiililaitteet käyttävät useimmiten huonompaa Internetyhteyttä kuin tietokoneet, joten mobiilisivujen on toimittava nopeasti. Muun muassa isojen kuvien käyttö hidastaa käytettävyyttä. Kuvia kannattaa pienentää ja niitä voi pakata pienentämään hidastumista. Netissä on ilmaisia työkaluja, joiden avulla yhteysnopeudet voi testata ja sovellus antaa vinkkejä yhteyden nopeuttamiseksi.

Verkkosivuston käyttäjät haluavat löytää etsimänsä nopeasti. Monimutkaisella ja pitkällä navigointipalkilla tämä ei onnistu. Yksinkertaiset ja soveltuvassa määrin olevat pää- ja alavalikot helpottavat navigointia. Suuri teksti, suuret ja sopivalla välimatkalla olevat painikkeet puolestaan helpottavat käyttäjää näkemään pieneltä näytöltä ja suurilla nakkisormillakin pystyy käyttämään mobiilisivuja vaivatta. (Jindon www-sivut n.d.)

3 JR56 JA JR60 KILTA RY

JR56 ja JR60 Kilta ry:n tarkoituksena on tuoda ihmisille tietoa sodan ajan tapahtumista sekä killan toiminnasta. Vanhat sivut perustuivat html-kieleen, teema ja värityksi ei ollut sopiva sekä asioita oli hankala löytää pienoisen sekavuuden takia. Uusien sivujen myötä kävijämäärälle toivotaan kasvua ja ihmisten on helpompi asioida sivuilla. Sivut ovat kohdennettu ja modifioitu niille suunnattuihin ihmisryhmiin sopiviksi.

3.1 Asiakastapaaminen

Tapaaminen sovittiin vastuuopettajan ja kahden killan johtohenkilön kanssa Poriin talvella. Sieltä saatiin tietoa aikataulusta, sivuston kriteereistä ja yhteyshenkilöistä ja mahdollisesti tulevasta sivuston ylläpitäjästä. Kriteerit sivuille olivat melko suppeita: edellisillä sivuilla oleva sisältö piti säilyttää ja teeman oli jollain tavalla näytävä, että kyseessä oli killan toiminta. Laitilan Puhelin Oy oli JR56 ja JR60 Kilta ry:n yhteistyökumppani, joka oli hoitanut palvelintilan aikaisemminkin sivustolle.

Pohdittuani projektia minulla oli oikeastaan kolme hyvää vaihtoehtoa toteuttaa sivusto. Drupal ja Joomla olivat kuitenkin hiukan raskaita näin pienelle sivustolle. Jos kyseessä olisi ollut esimerkiksi suuremman yrityksen sivut, luultavasti valinta olisi ollut toinen. WordPress vei lopulta voiton sen helppokäyttöisyyden ja monipuolisuuden takia. WordPressin pienimuotoinen käyttöopas, termistö ja sen pääominaisuudet käydään läpi liitteessä (Liite 1). Liitteessä tutustutaan kaiken kattavasti asennuksesta lähtien muun muassa lisäosiin ja vimpaimiin. Henkilö, kenellä ei ole kokemusta WordPressistä, pystyy käyttämään ohjelmaa melko hyvin luettuaan käyttöoppaan.

3.2 Alkutahdit

Ensimmäinen tehtävä oli soittaa Laitilan Puhelimen yhteyshenkilölle Sami Ala-Olalle. Hän hoiti palvelinasiat kuntoon, joka sisälsi tarvittavat php ja MySQL-versiot. Tarvittavilla tunnuksilla päästiin asennukseen kiinni ja WordPress alkoi toimimaan. WordPressin alustana toimi MacOS.

3.3 Teeman valinta

Teeman valinta oli sivujen tekovaiheessa prioriteetti numero yksi. Sopivalta teemalta odotettiin mukautumismahdollisuuksia, mutta teeman piti olla kuitenkin tarpeeksi yksinkertainen. JR56 ja JR60 Kilta Ry:n sivuilla toimii Pure & Simple- teema. Tähän päädyttiin sen yksinkertaisuuden takia. Teemassa erottuu selvästi header, johon kuuluu navigointipalkki, footer ja niiden väliin jäävä content, johon sai sisällön. Tärkein ominaisuus oli headerissa oleva navigointipalkki, joka loi rungon sivulle etusivun lisäksi. Teemaa oli helppo muokata, lähes kaikkiin näkyviin ja näkymättömiin elementteihin sai tarvittaessa vaihdettua värejä. Layoutiin oli mahdollisuus vaikuttaa paljon. Navigointipalkin paikka oli mahdollisuus päättää, mihin sen sijoittaa ja valikoita esimerkiksi sosiaalisen median valikon olisi pystynyt lisäämään sivupalkkeihin.

Näille valikoille ei kuitenkaan ollut tarvetta, jotta sivu saatiin pysymään yksinkertaisena. Typografia oli käsiteltävissä kaikissa elementeissä. Ainoa vaikeus ilmeni taustakuvan kanssa. Teemaan oli sijoitettu taustakuva etusivulle ja kahdella vaihtoehdolla sen sai näyttämään hyvältä: kuvan piti olla samankokoinen kuin teeman asettama vakiokuva, muuten kuvaan tuli musta kehys peittämään loput kohdat. Toinen mahdollisuus oli poistaa taustakuva ja asettaa kuva vasta sivu kohdassa, jolloin se tulee hiukan alemmaksi kuin pitäisi.

3.4 Käytetyt lisäosat ja vimpaimet

JR56 ja JR60 Kilta Ry- sivustolla on käytetty muutamia lisäosia ja vimpaimia. Hyvänä esimerkkinä WP:n omista vimpaimista toimii yksinkertainen haku- toiminto sivuston footer-osassa. Se helpottaa käyttäjiä etsimään haluamansa. Kilta- sivusto sisältää hyvin paljon dataa kuvien ja videoiden muodossa. Näitä varten sivulla on käytetty kuvagalleria- lisäosaa, videot on lisätty omalla lisäosalla ja sivustolla on muutama taulukko tuomassa selkeyttä sivustolle. Nämä lisäosat helpottivat niin tekijän taivalta, kuin sivuston ulkonäköä.

Kuva 4. Esimerkki lisäosasta, jota on hyödynnetty kuvagalleriassa. (JR56 ja JR60 wordpress www-sivut 2019)

Mobiilisivustolle on käytetty myös omaa lisäosaa. Sovellus oli yksinkertainen ja helppo käyttää. Lisäosan avulla sivuston layout saatiin kaikille laitteille sopivaksi, navigointipalkki siirrettyä puhelimen vasempaan yläreunaan, josta käyttäjän on helppo navigoida eteenpäin. Tietokoneelle sopiva navigointipalkki ei olisi sopinut puhelimen tai tabletin näyttöön, joten sitä piti eheyttää.

General Options Header Left Menu Right Menu Colors Documentation

Mobile Menu Display Rules (Width Trigger) px
The Mobile menu will appear below this screen resolution. Place it at 5000 to be always visible.

The Width trigger field is very important because it determines the width that will show the Mobile Menu. If you want it always visible set it to 5

Enable Left Menu On Off
Enable or disable the Left Menu.

Enable Right Menu On Off
Enable or disable the Right Menu.

Hide Original Menu/header

If you need help identifying the correct elements just send us an email to support@wpmobilemenu.com with your site url and a screenshot of it

Hide Menu Elements
 This will hide the desired elements when the Mobile menu is triggered at the chosen width. You can use CSS class or IDs.
 Example of an ID and a CSS class: #main-navigation, .site-header

Hide elements by default *Check the desired elements*

- .nav
- .main-navigation
- .genesis-nav-menu
- #main-header
- #et-top-navigation
- .site-header
- .site-branding
- .ast-mobile-menu-buttons

Kuva 5. Päänäkymä lisäosasta mobiilisivujen tekoon. (JR56 ja JR60 wordpress www-sivut 2019)

Kuvat 6 ja 7. Tältä näyttää etusivu mobiililaitteessa. (JR56 ja JR60 wordpress www-sivut 2019)

Lisäosia on käytetty sen verran vähän, joten sen ei pitäisi vaikuttaa tietoturvaan. Lisäosat kuitenkin vanhenevat, joka aiheuttaa puutteita tietoturvassa. Ne tulisi vähintäänkin päivittää ja sitä kautta pitää huoli tietoturvasta mahdollisimman hyvin.

3.5 Etusivu

Etusivu on tehty yksinkertaisen layoutin avulla. Otsakekuvana koristaa JR56 ja JR60 Kilta Ry:n logo. Sen alapuolella on yksinkertainen navigointipalkki, johon voi ajan saatossa lisäillä sivuja. Mikäli niitä tulee lisää. Alhaalla on footer, johon sisältyy haku toiminto. Headerin ja footerin väliin jää content- osio, jota koristaa iso aiheeseen sopiva kuva ja tervetuliaisteksti. Väritys tähän ja muuallekin on mietitty Suomen värejä hyödyntäen.

Kuva 8. JR56 ja JR60 Kilta Ry:n etusivu yksinkertaisessa muodossaan. (JR56 ja JR60 wordpress www-sivut 2019)

3.6 Sivut

JR56 ja JR60 Kilta Ry:n sivusto on toteutettu pitkälti samalla sivupohjalla säilyttääkseen sivuston yksinkertaisuuden. Monenlaisia sivuja ei tarvittu sisällöstä johtuen. Esimerkiksi haku- toiminto säilyy jokaisella sivulla, mikä helpottaa iäkkäämpien ihmisten navigointia. Tällä vältetään myös se, että tarvitsisi navigoida etusivun kautta muille sivuille. Etusivu eroaa eniten muista sivuista kuvansa takia. Muutamia sivupohjia on kuitenkin tehty varastoon tulevaisuuden varalta. Jos sivustoa laajennetaan, tämä helpottaa tulevan päivittäjän hommaa huomattavasti, kun sivut ovat sisältöä vaille valmiina.

Kaikille sivuille tuleva yläosan navigointivalikko mahdollistaa navigoinnin sekä pääsivulle, että alasivuille. Liikkuminen paikasta toiseen on helppo ja yksinkertaista, eikä alavalikoita ole liikaa.

Ajankohtaista- ja arkisto-osiossa olevat uutiset on luokiteltu aikajärjestykseen ja uutiset avautuvat uudelle välilehdelle, joten ne ovat helppo lukea ja sen jälkeen vain sulkea. JR56 ja JR60 karttojen sekä painotuotteiden erikoisominaisuutena on taulukko. Sivuille on sen verran kuvia tai muuta dataa, että selkeimmän kokonaisratkaisun sai luomalla taulukon ja luokittelemalla datan esimerkiksi vuosilukujen perusteella.

JR56 kertova sivu on hyvin laaja. Jos haluaa rullata tiettyyn kohtaan, se on

äärimmäisen työstä etenkin mobiililaitteella. Tästä syystä sivun yläosaan on taulukoitu kohtia, joita klikkaamalla pääsee tekstin tiettyyn kohtaan. Se helpottaa navigoimista niin mobiililaitteella kuin tietokoneellakin.

4 YHTEENVETO JA POHDINTAA

Tässä työssä perehdyttiin JR56 ja JR60 Kilta Ry:lle tehtäviin verkkosivuihin soveltuvaan työvälinettä sekä sivujen suunnittelua. Tehtävänä oli suunnitella kriteereiden perusteella sopivat sivut ja valita näille sivuille ja vaatimuksille sopiva työväline. Työvälineeltä odotettiin helppokäyttöisyyttä ja opeteltavuutta kokemattomallekin ohjelmoijalle, soveltuvuutta nimenomaan yhdistykselle tehtäviin verkkosivuihin sekä bonusena vielä ilmaisuutta. Se ei kuitenkaan ollut välttämättömyys.

Suunnittelussa perehdyttiin näkyvimpiin kokonaisuuksiin eli etusivuun, layoutiin ja typografiaan, jotka ovat ilmeinen osa hyvää verkkosivua. Täytyy myös muistaa, että nykymaailmassa mobiilisivujen rooli on jopa suurempi kuin verkkosivuilla. Ihmiset käyttävät älypuhelimia enemmän ja enemmän tietokoneiden sijaan. Sen takia mobiilisivuja käytiin läpi työssä myös kohtalaisen paljon.

Sivusto toteutettiin Pure & Simple- teemalla. Layoutissa oli yksinkertainen yksipalstainen rakenne, joka toimi sekä mobiilissa ja tietokoneella. Tämä yksinkertainen ratkaisu todettiin käyttäjryhmälle sopivaksi. Väritys toteutettiin Suomi-teemalla arvostuksena isänmaata kohtaan ja teksti muokattiin kohtuullisen suureksi ajatellen käyttäjryhmän ikärakennetta ja helppolukuisuutta. Vimpaimia ja lisäosia sivustolla käytettiin tuomaan lisää toiminnallisuutta ja helpottamaan tiettyjä ratkaisuja. Näiden määrä pidettiin kuitenkin kohtuullisuuden rajoissa, jotta tietoturva pysyisi edelleen hyvällä tasolla.

WordPress ei ollut tekijälle ennestään tuttu. Ensimmäiset päivät menivät perusominaisuuksien opetteluun ja kantapäähän kautta oppi monia uusia juttuja. Muutaman ensimmäisen päivän jälkeen työvälineestä tuli paljon tutumpi ja homma alkoi luistaa paremmin. Muutamia epäkohtia tai hankaluuksia tekijä kuitenkin kohtasi. Ensimmäineen oli teeman valinta. Niin yksinkertainen toimenpide kuin teeman valinta onkaan, vei tuhattoman kauan aikaa. Oli vaikea löytää sopivaa teemaa, joka olisi yksinkertainen ja tarpeeksi muokattava. Teemat olivat useimmiten blogeihin sopivia, liian monimutkaisia tai muokattavuudeltaan rajattuja. Onneksi lisäosien ja vimpaimien avulla yksinkertaisiin teemoihin saatiin toiminnallisuutta ja monipuolisuutta. Lisäosia on niin paljon, että kannattaa tarkasti valita arvioiden perusteella millaisen lisäosan ottaa käyttöön.

Toinen ongelma ilmeni median saamisessa WordPressiin. Kyseisessä projektissa oli paljon videomateriaalia sekä *.pdf- tiedostoja. Jos mediatiedosto on kahta megatavua isompi, täytyy koodien ja palvelimien kanssa kikkailla. Se vaati perehtymistä ja kärsivällisyyttä, ettei mediaa tarvinnut yksitellen alkaa muokkaamaan ja pienentämään. WordPress on kehittynyt blogityökalusta kelvolliseksi ”normaaleidenkin” sivujen työkaluksi. Lisäosien ja vimpaimien avulla sivuista saa ihan hienot. Perusominaisuudet viittaavat vahvasti vieläkin blogipohjaan ja rajoittavat käyttöä jonkin verran. Lisäksi WordPressin tehokkuus ei riitä vielä suurempien sivustojen tekoon.

LÄHTEET

BobWP:n www-sivut. 2013. WordPress user roles, who can do what?. Viitattu 10.04.2019. <http://bobwp.com/user-roles-who-can-do>

Coco, P. 'Homepage design'. Colibri blogi. 15.02.2019. Viitattu 07.04.2019. <https://colibriwp.com/blog/homepage-design/>

Fogden, T. 2018. What make good website. Viitattu 07.04.2019. <https://tech.co/website-builders/what-makes-good-website>

Gibbons, W. 2014. Web Design for Beginners. Imagine Publishing Ltd.

Jindon www-sivut. Viitattu 11.04.2019. <https://www.jimdo.com>

Mening, R. 2018. CMS popularity. Viitattu 29.03.2019. <https://websitesetup.org/popular-cms/>

Optimizelyn www-sivut. 2019. Viitattu 26.03.2019. <https://www.optimizely.com>

PiiMega. 'Magento 2 – hyödyt ja ominaisuudet'. PiiMega blogi. 01.03.2017. Viitattu 07.04.2019. <https://www.piimega.fi/blogi/post/magento-2-hyodyt-ja-ominaisuudet>

Salminen, R. 2016. WordPress kansantajuisesti ja helposti. Viitattu 10.04.2019. <https://sivustonikkari.fi/wordpress-kansantajuisesti-ja-helposti/>

Schoger, S. 2017. 6 tips that will improve your ui typography. Viitattu 08.04.2019. <http://www.steveschoger.com/2017/07/19/6-tips-that-will-improve-your-ui-typography/>

Skkthemes:n www-sivut 2017. Viitattu 29.03.2019. <https://www.skkthemes.net>

Tuominen, E. 2018. Joomla, Drupal, WordPress. Viitattu 29.03.2019. <https://genero.fi/joomla-drupal-ja-wordpress/>

Typography handbook. 2016. Typography handbook www-sivut. Viitattu 08.04.2019. <http://typographyhandbook.com/>

WordPress-codexin www-sivut. Viitattu 07.04.2019. <https://codex.wordpress.org>

JR56 ja JR60 WordPress www-sivut. Viitattu 10.04.2019. <http://web.jr56jajr60.fi/publichtml/wp-admin>

Wordpressin käyttöopas

WordPress sai alkunsa 2003 b2/cafelog-blogityökalun jälkeläisenä. B2-cafelog-työkalusta haarautui myös b2evolution-työkalu, jota kehitetään vieläkin. WP:n pääkehittäjän Matt Mullenweigin ystävä Christine Selleck keksi uuden nimen ja siitä lähtien ohjelmistoa on kehitetty eteenpäin. WordPressin ensisijainen käyttökohde on blogit, mutta normaalienkin verkkosivujen tekeminen ja päivitys onnistuu varsin hyvin. WP ja sen edeltäjät käyttävät php-ohjelmointikieltä ja tallentavat tiedon MySQL-tietokantaan. Tästä syystä WordPress kannattaakin asentaa palvelimelle. WordPress sopii normaalien sivustojen ylläpitoon, koska siihen on tarjolla tuhansittain teemoja (themes), vimpaimia (widgets) ja lisäosia (plugins).

WordPressin historiassa suurimmat päivitykset käyttäjien kannalta ovat olleet versiot 1.2; 1.5 ja 3.0. Ensimmäisessä versiopäivityksessä WordPressiin lisättiin lisäosat, jotka helpottivat ja tehostivat sisällön tuottamista. Versio 1.5 puolestaan toi käyttöön teemat, joiden avulla ulkoasun muokkaaminen tapahtui vaivattomasti. Viimeisin käyttöversio eli 3.0 oli suurin päivityksistä. Se mahdollisti useamman blogin tekemisen WordPress MU-ominaisuudet avulla. Ennen tätä useamman blogin teko vaati erillisen WordPress tai WordPress MU-ominaisuuden. (Wordpress-codexin www-sivut n.d.)

Asennus

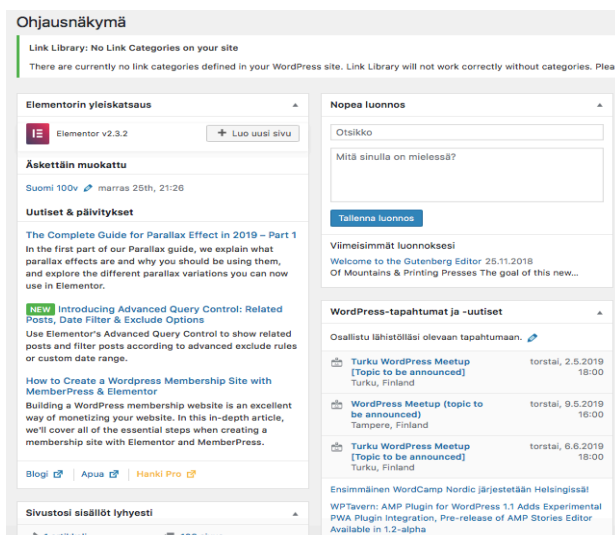
Tarvitset WordPressin asennukseen uusimman WP-version, palvelinohjelman ja siihen tunnukset, MySQL-tunnukset ja hieman kärsivällisyyttä. Suomessa on paljon yrityksiä, joiden avulla saa palvelintilaa sekä tunnukset. He ovat ammattilaisia ja tietävät, mitä vaaditaan WordPressin asennukseen eli he hoitavat tarvittavat versiot palvelimille sekä tietokantaan. Ensimmäisenä pitää ladata usuin WP-versio ja purkaa se tietokoneelle omaan kansioon. Seuraavaksi avataan palvelinohjelma, kirjaudutaan sisään ja kopioidaan kaikki tiedostot koneen WP-kansiosta palvelimen juurihakemistoon. Kun kaikki edellä olevat on tehty, avataan internet-selain ja siirrytään omalle domain-osoitteelle (kuva 4).

Kuva 1. WordPressin asennuksen loppuvaihe. (WordPressin www-sivut n.d.)

Jos kaikki on tähän asti mennyt hyvin, pitäisi tällainen ikkuna tulla esille. Tätä noudattamalla asennus suoriutuu loppuun. Hyvä palvelinasiantuntija on antanut kaikki tarvittavat tunnukset tietokantaan ja palvelimeen liittyen, joten riittää kun naputtelee ne kenttiin. (Salminen 2016)

WordPressin ohjausnäkö

Kuva 2. WordPressin ohjausnäkö. (WordPressin www-sivut n.d.)

Jos asennus ja sisäänkirjautuminen pääkäyttäjän tunnuksilla on onnistunut, pitäisi eteen aueta WordPressin ohjausnäkö. Ohjausnäköän vasemmassa reunassa on hallintapaneeli, joka sisältää kaiken tarvittavan verkkosivujen päivittämiseen:

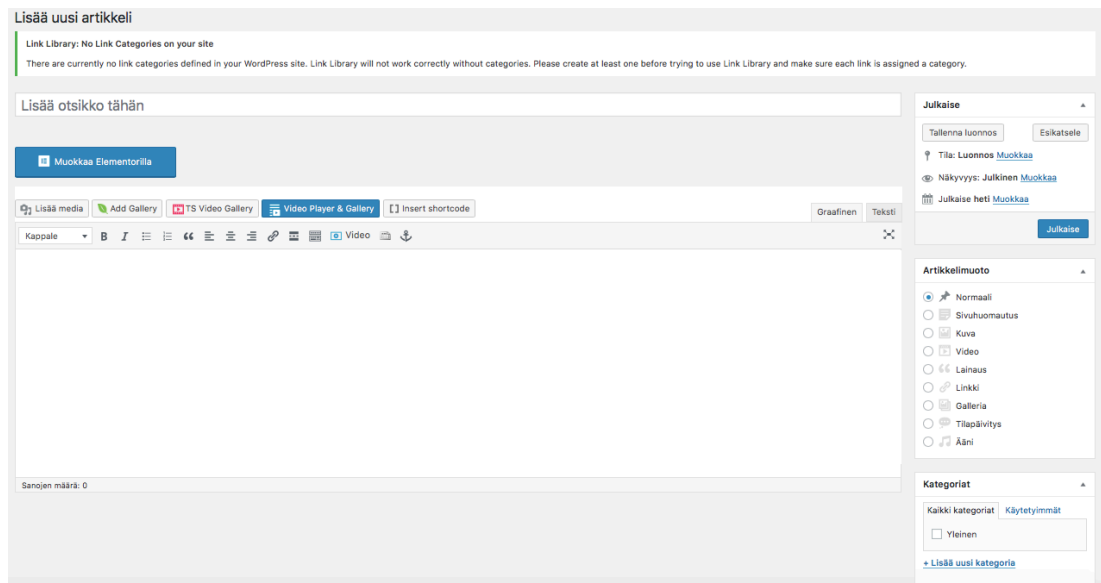
artikkelit, media, kommentit, lisäosat, työkalut, asetukset ja lisäksi muutaman muun lisäosan, jotka on asennettu sivuja varten.

Ohjausnäkyvän tehtävä on antaa kokonaiskuva käyttäjälle viimeaikaisista toimista ja tapahtumista. Pääkäyttäjä voi lukea uutiset, katsoa paljonko käyttäjiä sivustolla on käynyt, lukea uusia blogiviestien luonnostelmia ja hyväksyä käyttäjien kommentteja blogiviesteissä. (Wordpress-codexin [www-sivut n.d.](#))

Blogiartikkelit

Jos sivustolle on tarkoitus laittaa blogi tai uutisia, tällöin fiksuinta on käyttää artikkeleita. Lähes järjestäen artikkelit listataan uusimmasta vanhimpaan, jonka takia artikkelien käyttö helpottaa tapauksissa, joissa uusimmat uutiset tai blogit halutaan esiin. Artikkelit voi järjestää myös kategorioittain ja avainsanojen perusteella. Jäsentely on silloin paljon helpompaa. WP:n RSS-syöte listaa artikkelit aikajärjestykseen, ja näin ollen käyttäjä voi tilata uusimmat blogipäivitykset helposti RSS-syötteen avulla. Blogien ja uutisten tarkoituksena on herättää keskustelua. Siksi näiden alapuolella on useimmiten kommenttikenttä, johon vierailijat saavat kommentoida.

Uuden blogiartikkelin lisääminen on helppoa (kuva 6). Vasemmalta hallintapaneelistä valitaan artikkelit ja sieltä edelleen ”Lisää uusi”. Sitten vain kirjoitetaan otsikko, blogitekstin sisältö ja tarvittaessa voi laittaa myös kuvia. Blogitekstiin voi valita kategorian (category) ja siihen voi lisätä avainsanoja (tag). Sen jälkeen ”Julkaise”-nappia painamalla saadaan blogiteksti näkyviin. (Wordpress-codexin [www-sivut n.d.](#))

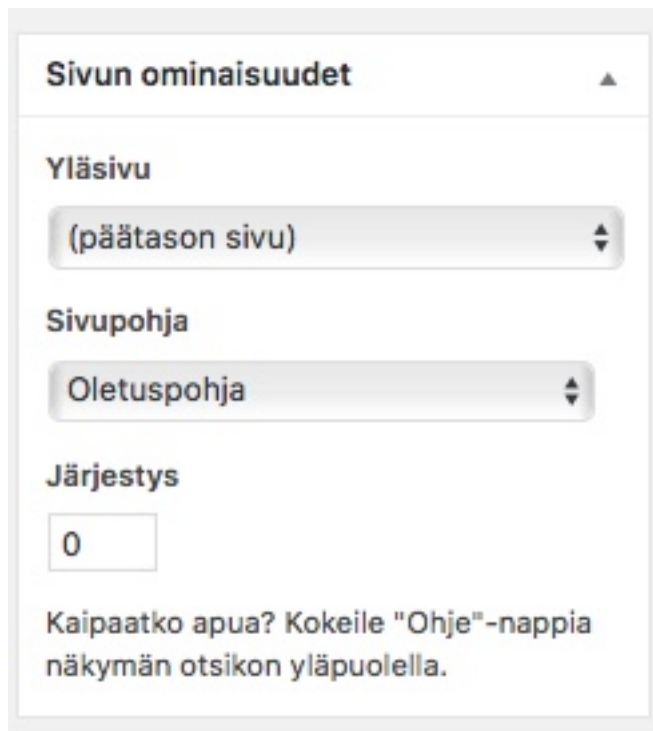

Kuva 3. Uuden artikkelin lisääminen. (WordPressin www-sivut n.d.)

Sivut

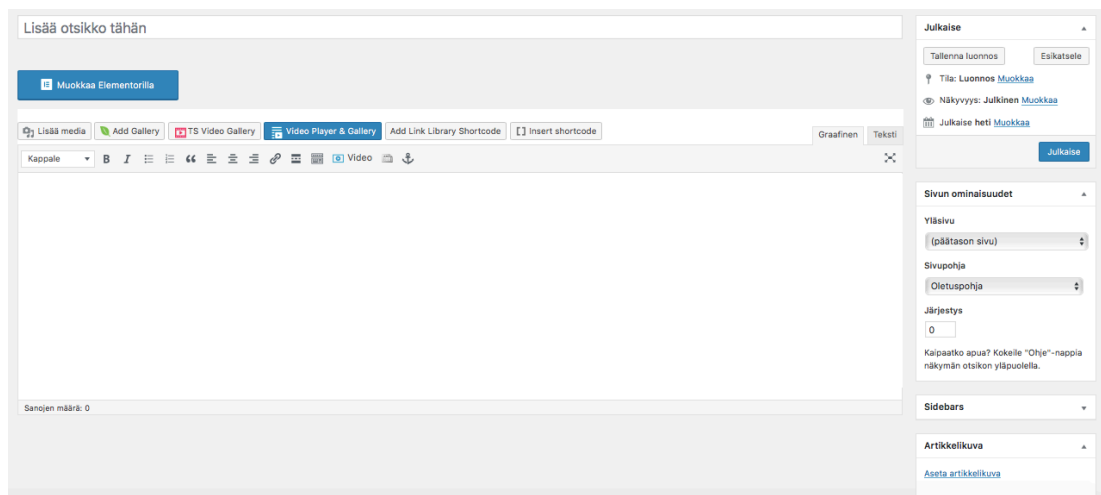
WordPressin pääkäyttäjällä on oikeus tehdä myös uusia sivuja. WP:n sivut eroavat artikkeleista staattisuuden takia. Erillinen sivu kannattaa tehdä, jos sivu ei muutu päivittäin ja koko sivu saadaan tehtyä kerralla. Sivuja ei voida järjestää avainsanojen tai kategorioiden mukaan, sivut eivät kuulu RSS-syötteeseen, mutta sivuille voi luoda alasivuja eli ne voi käytännössä priorisoida.

Sivujen ilme valikoituu teeman mukaan. Aktiivisena oleva tema käyttää oletusasetuksena page.php-pohjaa. Joskus kuitenkin on tarvetta erilaiselle sivupohjalle. Jotkut teemat sisältävät erilaisia sivupohjia tai sitten käyttäjä voi itse luoda uudenlaisen sivupohjan.

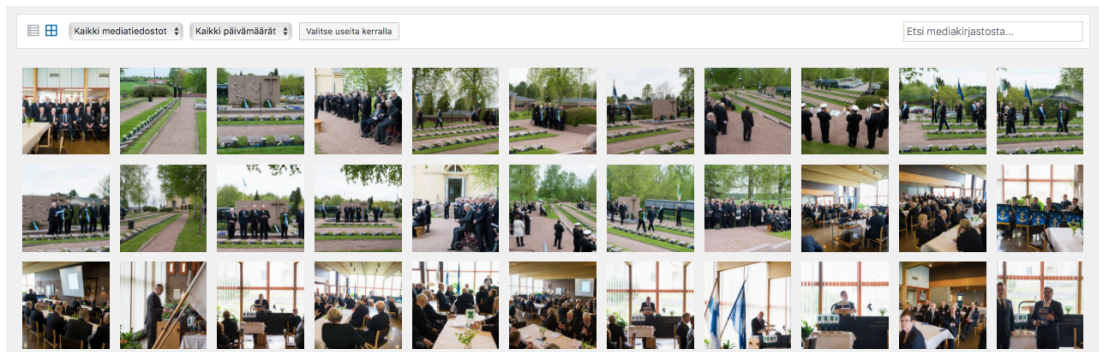
Kuva 4. Sivupohjan valinta. (WordPressin www-sivut n.d.)

Uuden sivun luonti tapahtuu täysin samalla tavalla kuin uuden artikkelin luonti. Sivun sisältää otsikon ja sisällön, julkaiseminen tapahtuu ”Julkaise”-palkista. (WordPress-codexin www-sivut)

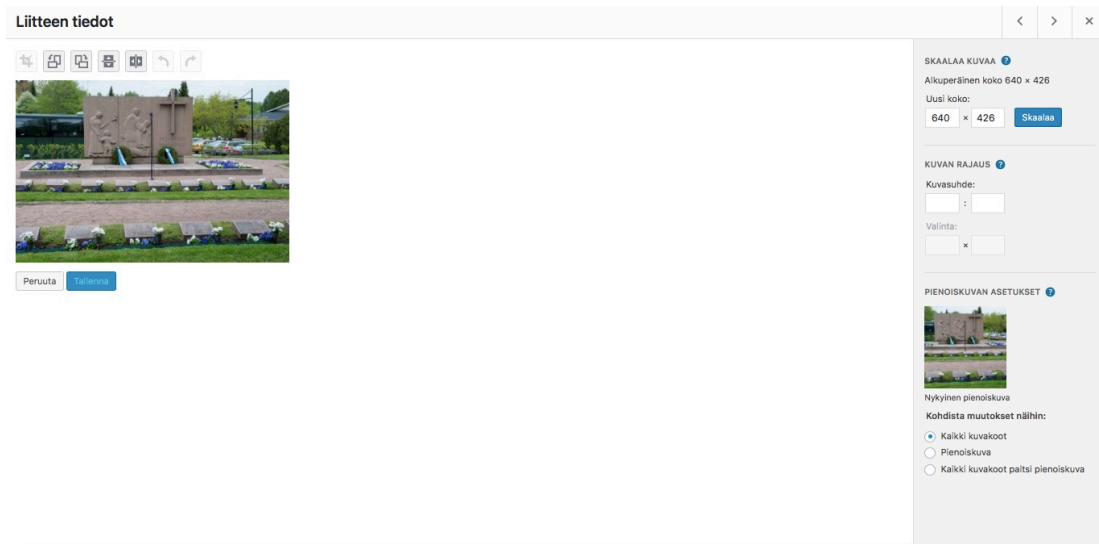
Kuva 5. Uuden sivun luominen. (WordPressin www-sivut n.d.)

Mediakirjasto

Kuva 6. Mediakirjaston päänäkymä. (WordPressin www-sivut n.d.)

Medialla tarkoitetaan tässä tapauksessa kuvia, videoita, äänitteitä ja esimerkiksi pdf-tiedostoja, joita voidaan käyttää sivustolla. Median voi siirtää WordPressiin palvelimen kautta tiettyyn kansioon tai sitten raahata suoraan tiedostot ”Media”-valikon ”Lisää uusi”-kohtaan. Jälkimmäinen keino on hiukan helpompi, mutta jos tietää mitä etsii, niin silloin ensimmäinen keino on myös helppo. Kun tiedostot ovat oikeassa kansiossa, ne pitää hyväksyä vielä mediakirjaston ”Add from server”-kohdasta. Pääkäyttäjä voi Media-lehdellä tarkastella, lisätä, poistaa ja etsiä kuvia. Myös yksittäisten kuvien muokkaus onnistuu tätä kautta. Kuville voi valita tietyn koon ja niihin voi lisätä kuvatekstin helposti (kuva 10). (Wordpressin www-sivut)

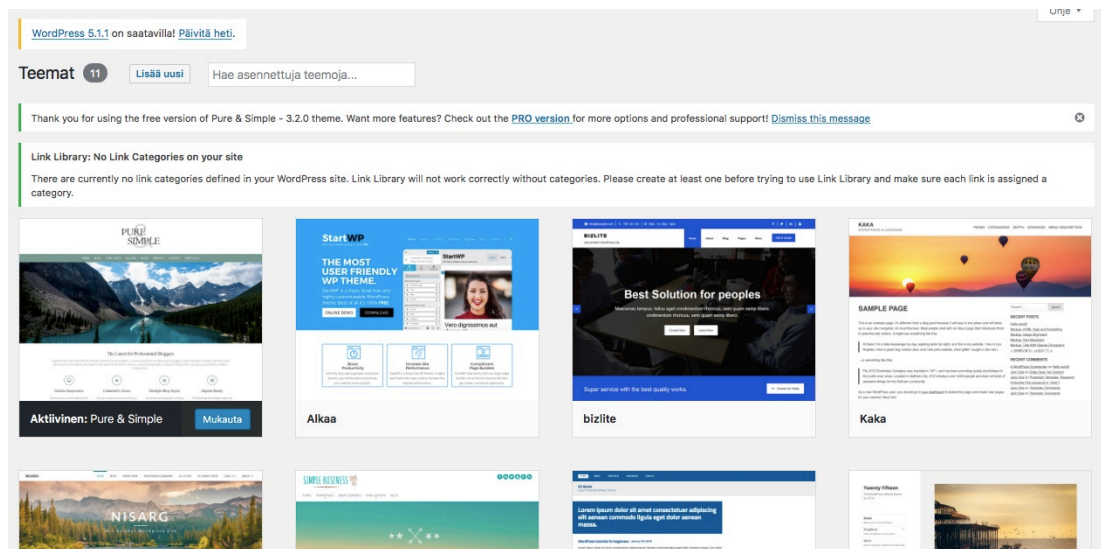
Kuva 7. Käyttäjä pääsee mediakirjaston kautta muokkaamaan kuvia. (WordPressin www-sivut n.d.)

Ulkoasu

Ulkoasuvalikosta käyttäjä voi muokata sivuston teemaa, navigointivalikoita, otsikoita, taustan ominaisuutta ja lisäksi kokeneemmat koodaajat voivat muokata näitä ominaisuuksia suoraan koodiin. (WordPress-codexin [www-sivut n.d.](#))

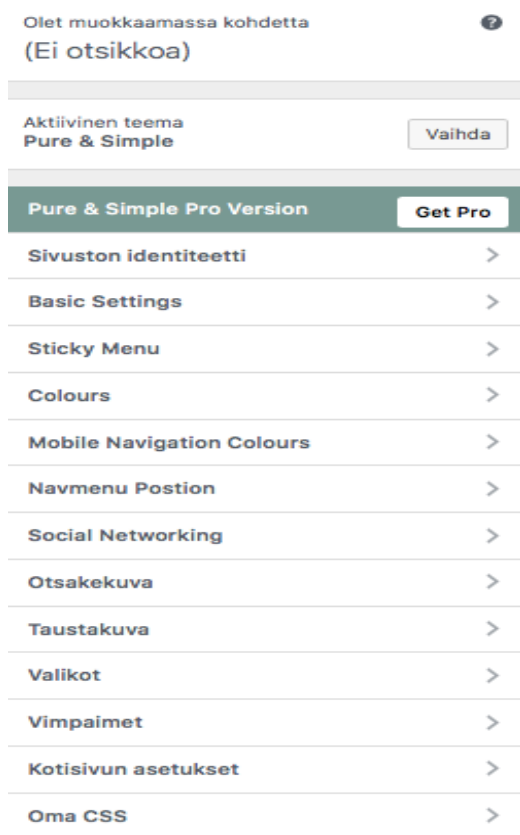
Teemat

Käyttäjällä on mahdollisuus valita ja ladata teemoja tuhansista eri vaihtoehdoista. Teemat mahdollistavat hienon ulkoasun vaivattomasti ja helposti. Teema muuttaa ulkoasua, koskematta WordPress-alustan koodiin. WordPress-teema on kokoelma tiedostoja (*.jpeg, *.gif, *.css, *.php), jotka yhdessä määrittävät graafisen näkymän. Tiettyt teemat sisältävät tiettyjä ominaisuuksia. Osa teemoista sallii enemmän muokkauksia layouttiin, värityksiin ja kuviin kuin toiset. (WordPress-codexin [www-sivut n.d.](#))

Kuva 8. Teeman vaihtaminen WordPressiin. (WordPressin [www-sivut n.d.](#))

Teeman muokkaaminen

Kuva 9. Teeman muokkaaminen ”Mukauta”-valikosta. (WordPressin www-sivut n.d.)

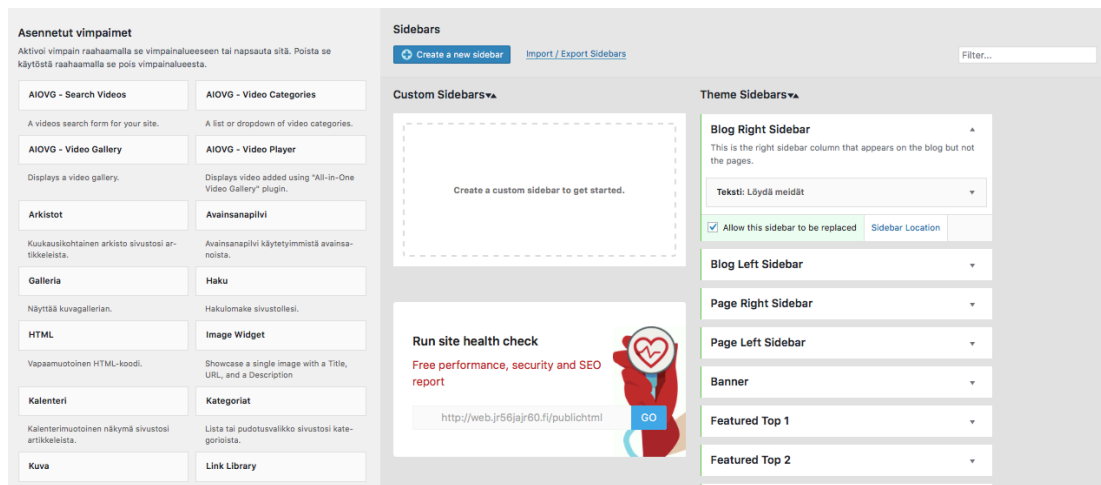
Teeman muokkaaminen tapahtuu Ulkoasu-valikon alta löytyvästä ”Mukauta”-valikosta. Tämä valikko löytyy vain, jos teema tukee muokkaamista ja jokaisella teemalla on erilainen kyseinen valikko. Tässä valikossa voi muokata verkkosivuston otsikkoa ja kuvausta, värejä, tausta- ja otsakekuva, lisätä vimpaimia ja määrittää sivustaattiseksi. Muokkausmahdollisuuksia on useimmissa teemoissa niin paljon, että tätä valikkoa käytettäessä sivusta saa jo todella hienon. (Wordpress-codexin www-sivut n.d.)

Vimpaimet

Vimpaimet tuovat verkkosivustoon monipuolisuutta ja näkyvyyttä. Vimpaimien käyttäminen on vaivatonta eikä vaadi erityisosaamista. Vimpaimia on helppo ladata, niitä voi lisätä, poistaa ja muokata ”Ulkoasu”-osin alta löytyvästä Vimpaimet-valikosta. Vimpaimia voidaan lisätä sivuston sivupalkkeihin, mutta osalla teemoista on erityisominaisuuksia, joiden avulla vimpaimia voi lisätä myös muualle.

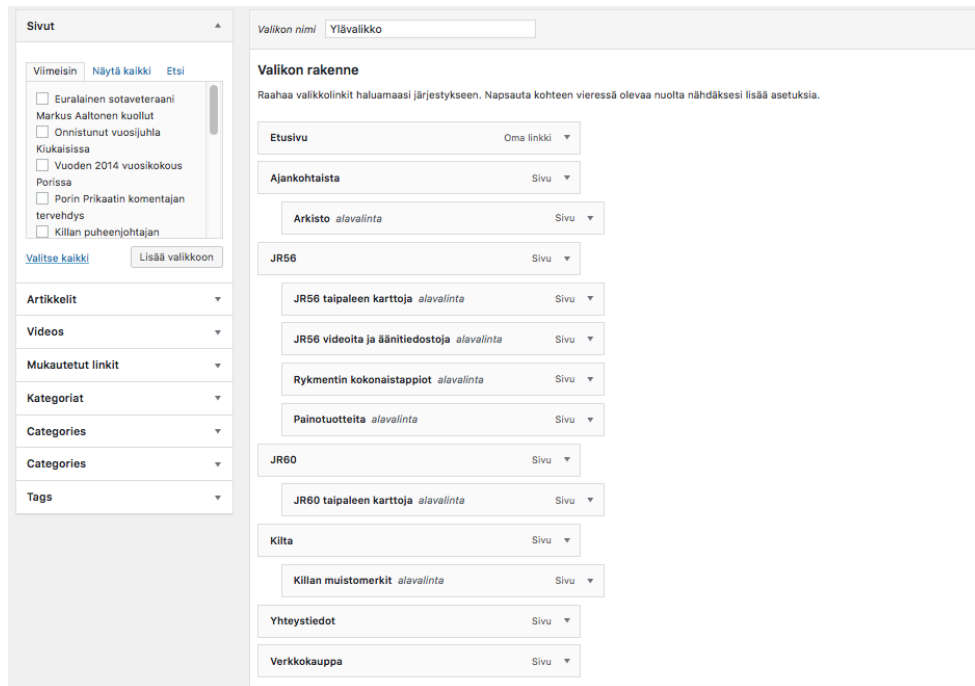
WordPressissä itsessään on asennettuna jokunen vimpain. (WordPress-codexin [www-sivut n.d.](#))

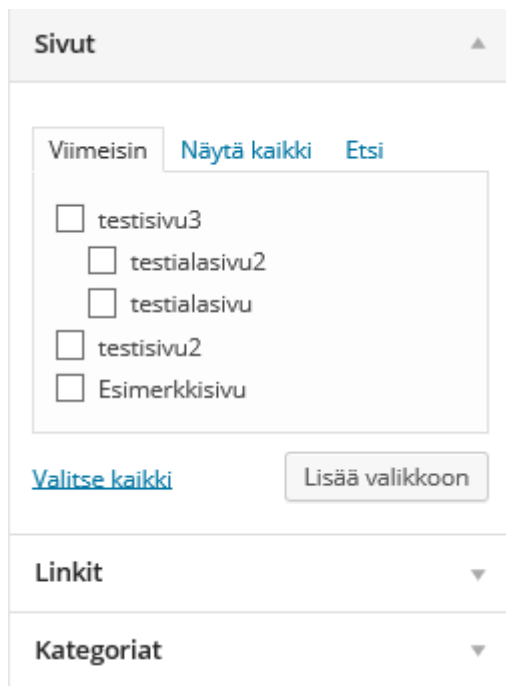
Kuva 10. Näkymä valikosta, jossa vimpaimia voi hallita. (WordPressin [www-sivut n.d.](#))

Valikot

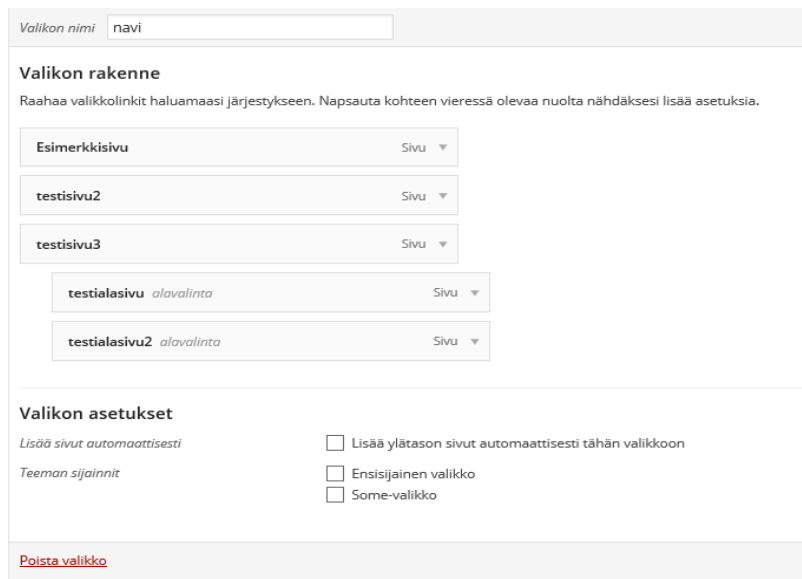
WordPressissä on käytössä sisäinen valikontekojärjestelmä. Ensimmäiselle valikolle on annettava nimi ja tallennettava, ennen kuin valikon voi luoda. Valikon luonnin jälkeen tekijä voi valita halutut sivut ja laittaa ne valikon alle (kuva 15). Valikosta voidaan tehdä monitasoinen vetämällä valikkopalkkeja oikealle ja vasemmalle (kuva 16). (WordPress-codexin [www-sivut n.d.](#))

Kuva 11. Valikot. (WordPressin www-sivut n.d.)

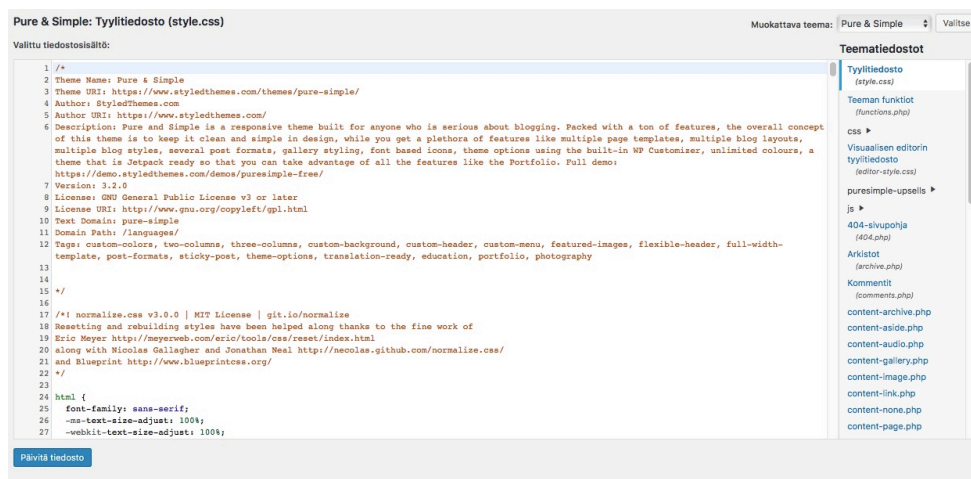
Kuva 12. Sivujen lisäys valikkoon. (WordPressin www-sivut n.d.)

Kuva 13. Valikon alitasot. (WordPressin www-sivut n.d.)

Muokkain

WordPress sisältää ominaisuuden, jossa voi muokata esimerkiksi teeman tyyli- ja mallitiedostoja suoraan koodista. Tämä ominaisuus sopii kokeneemmille tietokonekäyttäjille, koska muokkainta käytettäessä täytyy tarkasti tietää, mitä muokkaa. Jos menee muokkaamaan väärää kohtaa, voi koko sivuston toiminta lakata. Onneksi tätä varten on varmuuskopiointi, joka kannattaa tehdä aina ennen kuin koodia lähtee penkomaan. Muokattavia tiedostoja on tyylitiedostoista (*.css) sisältötiedostoihin (*.php).

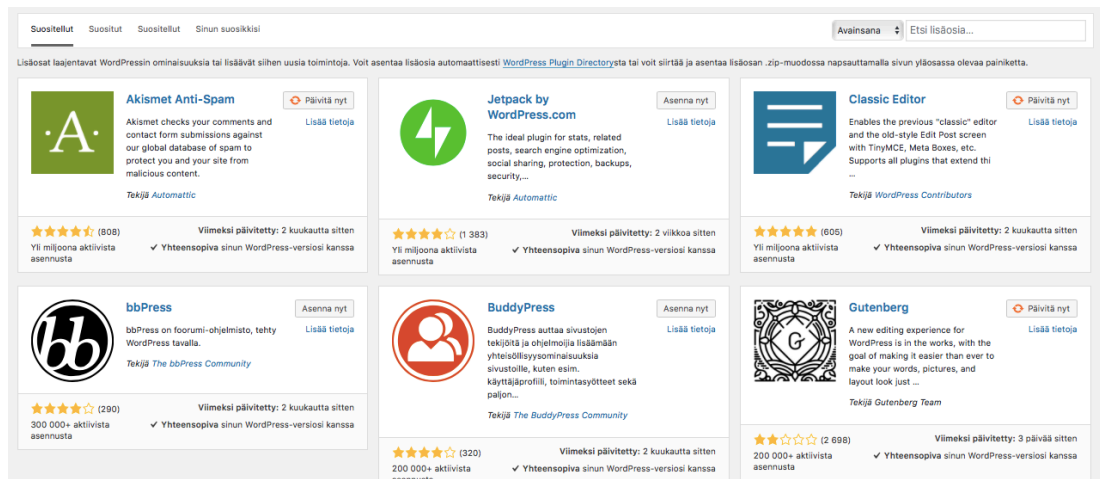

Kuva 14. WordPressin muokkain. (WordPressin www-sivut n.d.)

Useimmiten muokkaimen käyttö vaatii palvelimen kautta kirjoitusuojauksen sallimista, tai muuten koodiin ei pysty kajoamaan WP:n kautta. (WordPress-codexin [www-sivut n.d.](#))

Lisäosat

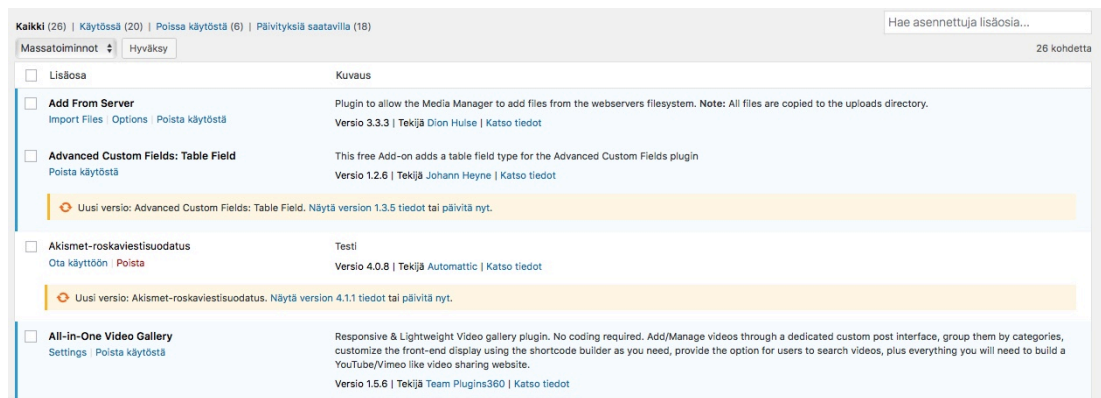
Lisäosia on saatavilla WordPressiin tuhansia kuten teemojakin. Lisäosien tehtävä on lisätä käytettävyyttä ja sivuston laajuutta. Lisäosia ei välttämättä tarvita, mutta niiden suuren valikoiman takia monesta lisäosasta on suurikin hyötyä sivustolla. Mietitään esimerkiksi kuvagallerian tekoa. On älyttömän työlästä lisätä monta kuvaa sivulle ja saada kuvatekstit sommiteltua oikein. Tietylnlaisella sovelluksella tämä käy vaivattomasti ja tietyllä komennolla galleria on kuvateksteineen julkaistuna.

Kuva 15. Uuden lisäosan lisääminen WordPressiin. (WordPressin [www-sivut n.d.](#))

Kaikki lisäosat on testattu, joka takaa hyvän tietoturvan. Osassa keskeneräisistä lisäosista voi kuitenkin ilmetä huono tietoturvallisuus. Niiden kanssa kannattaa olla tarkkana. Lisäosia tarjoaa WordPressin oma WordPress Plugin Directory palvelu.

Pääkäyttäjä voi etsiä lisäosia ”Lisäosat”-valikon alta ”Lisää uusi”-kohdasta. Halutun lisäosan löytyessä, sen saa helposti asennettua. Asennuksen jälkeen kyseinen lisäosa pitää vielä aktivoida, saadakseen sen toimintaan. (WordPress-codexin [www-sivut n.d.](#))

Kuva 16. Lisäosan aktivointi tapahtuu rastittamalla ja hyväksymällä. (WordPressin www-sivut n.d.)

Käyttäjät

”Käyttäjät”-valikossa ylläpitäjä voi hallita muita käyttäjiä. Käyttäjiä voi lisäillä ja poistaa ja kokonaisia käyttäjäryhmiä voi hallita. Muut käyttäjät näkyvät nimen mukaisessa järjestyksessä. Ylläpitäjän lisäksi käyttäjä voi rekisteröityä WordPressiin menemällä osoitteeseen <http://omasivuurl/wp-register.php>, jos sivustolla on sallittu käyttäjien rekisteröinti. Pakollisia tietoja uudelle käyttäjälle on käyttäjänimi, sähköpostiosoite ja salasana. Valinnaisia ovat puolestaan etu- ja sukunimi sekä kotisivu. Uutta käyttäjää tehtäessä on tärkeä miettiä uuden käyttäjän rooli.

WordPressissä on viisi erilaista käyttäjäroolia: Pääkäyttäjät (Administrator), Päätoimittajat (Editor), Kirjoittajat (Author), Avustajat (Contributor) ja Tilaaajat (Subscriber). Pääkäyttäjät voi siis tehdä mitä vain ja hän antaa muille käyttäjille oikeudet. Yleisin rooli on tilaaaja, jolla on oikeus lukea vain julkisia sivuja ja artikkeleita. (WordPress-codexin www-sivut n.d.)

Who is allowed to do what	Administrator	Editor	Author	Contributor	Subscriber
activate or delete plugins					
add, edit or delete users					
install or delete themes					
edit or switch themes					
edit any theme options					
update core, themes & plugins					
edit or customize dashboard					
moderate comments					
manage categories					
manage tags					
edit/delete all posts or pages					
upload media files					
publish posts					
delete any published posts					
edit or delete posts					
read all public posts or pages					

Kuva 17. Käyttäjien oikeudet erilaisiin tehtäviin. (BobWP 2013)

Asetukset

Asetukset valikosta voi muuttaa yleisiä, lukemiseen, kirjoittamiseen, keskusteluun, osoiterakenteeseen ja mediaan liittyviä asetuksia. Seuraavaksi tarkastelemme näitä erilaisia asetuksia.

Ensimmäisenä on yleiset asetukset. Sieltä käyttäjä voi muokata sivuston otsikkoa, sivuston kuvausta, esimerkiksi päivämäärän ja kellonajan oletusmuotoa. (WordPressin [www-sivut n.d.](#))

Sivuston otsikko

Kuvaus
Pari sanaa kuvaamaan sivuston aihealuetta.

WordPressin osoite (URL)

Sivuston osoite (URL)
Syötä tähän osoite, jos haluat sivustosi kotisivun olevan muualla kuin WordPressin asennushakemistossa.

Sähköpostiosoite
Tämä osoite käytetään ylläpitotarkoituksiin. Jos vaihdat sen, lähetämme uuteen osoitteeseen viestin muutoksen vahvistamiseksi. Osoitteenvaihdos ei astu voimaan ennen kuin se on vahvistettu.

Jäsenyys Kuka tahansa voi rekisteröityä

Uusien käyttäjien oletusrooli

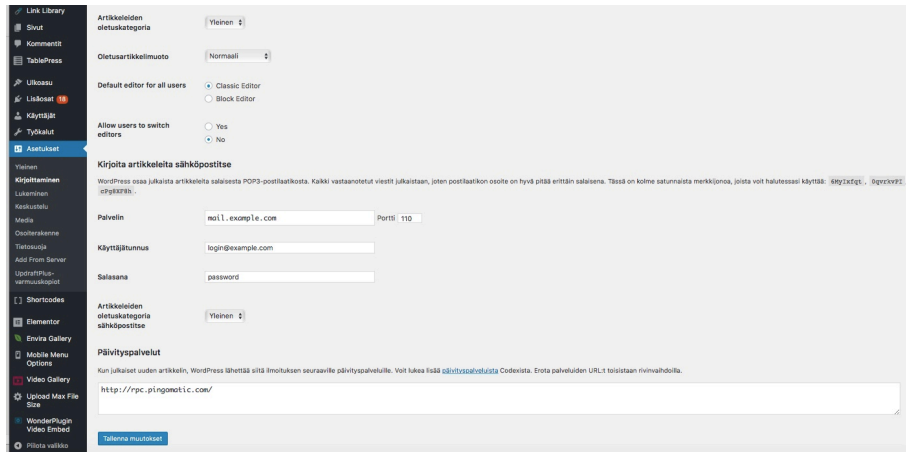
Sivuston kieli

Aikavyöhyke
Välitä joko kaupunki samalta aikavyöhykeltä kuin sinä olet tai UTC-aikavyöhykkeen siltros.
Koordinoitu yleisaika (UTC) on 2019-04-11 17:00:26. Paikallinen aika on 2019-04-11 20:00:26.
Tämä aikavyöhyke noudattaa tällä hetkellä kesäaikaa.
Tähtäykä aikaa 27.10.2019 04:00.

Päivämäärän oletusmuoto 11.4.2019 j.n.Y
 2019-04-11 Y-m-d
 04/11/2019 m/d/Y
 11/04/2019 d/m/Y
 Muokattu:

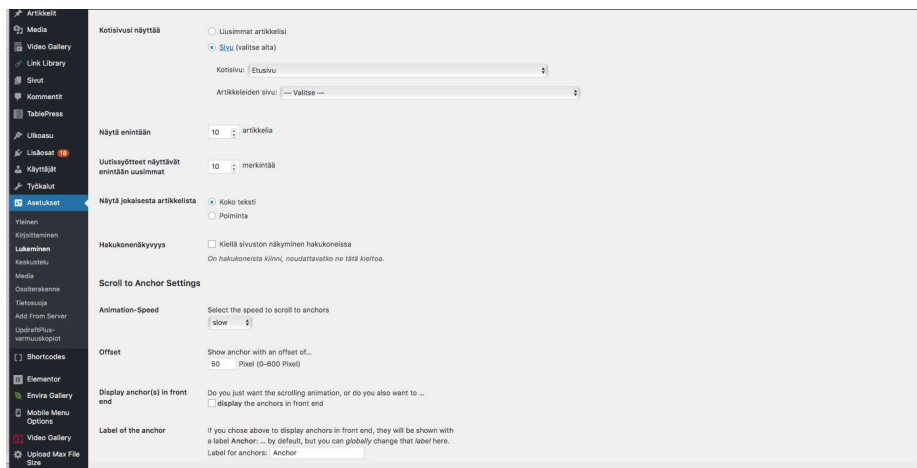
Kuva 18. Näkymä WordPressin yleisistä asetuksista. (WordPressin [www-sivut n.d.](#))

Kirjoittamisen asetukset liittyvät suurimmaksi osaksi artikkeleihin (kuva 22). Kirjoittamisen asetuksissa voi määrittää artikkeleiden oletuskategorian, sähköpostin kautta lähetettävien artikkeleiden asetuksia sekä artikkeleiden päivityspalveluita.

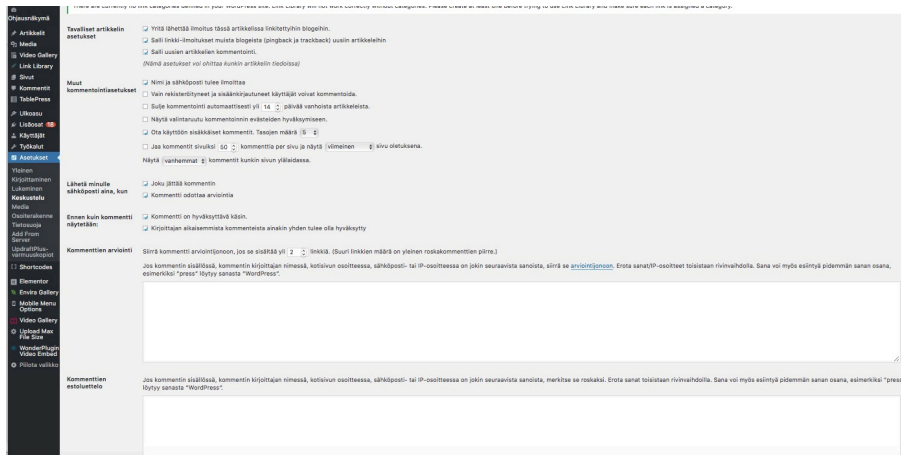
Kuva 19. Kirjoittamisen asetukset. (WordPressin www-sivut n.d.)

”Lukeminen”- välilehdeltä löytyy sivustolla näytettävien artikkeleiden määrät sekä näytetäänkö artikkeleista koko teksti vai pelkkä poiminta. Tästä asetusvalikosta voit myös määrittää näkyykö sivustosi hakukoneissa. Lisäosat voivat vaikuttaa näihin asetuksiin. (WordPressin www-sivut n.d.)

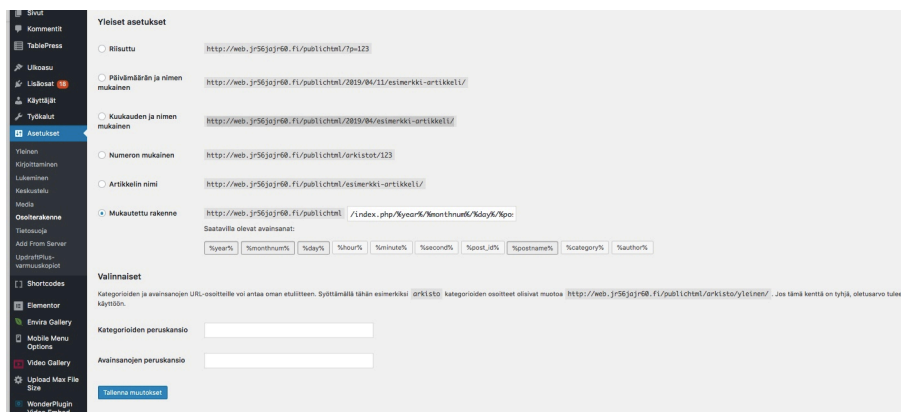
Kuva 20. Lukemisen asetukset. (WordPressin www-sivut n.d.)

”Keskustelu”- asetuksissa pääkäyttäjä voi vaikuttaa artikkeleiden kommentteihin. Kommentteja voi arvioida, estää, poistaa ja käyttäjä pystyy laittamaan ilmoitukset päälle, jos joku kommentoi. Näin ollen pääkäyttäjä voi vaikuttaa kommenttien kohtaloon, toimitetaanko ne suoraan roskaporiin. (WordPressin www-sivut n.d.)

Kuva 21. Keskustelun asetukset. (WordPressin www-sivut n.d.)

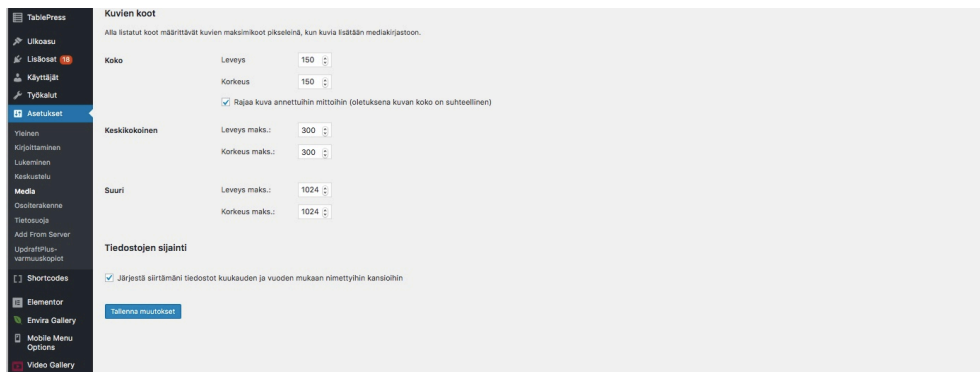
WordPressin osoiterakenteen voi räätälöidä oman mielen mukaan, mikä tuntuu parhaimmalta. Osoiterakenteen parantelu lisää käytettävyyttä, ulkoasua ja yhteensopiuvuutta. WordPress itsessään muodostaa aika epämääräisiä osoiterakenteita. Riisuttu osoitemalli voisi olla tämän näköinen: <http://web.jr56jajr60.fi/publichtml/?p=123>. Loppuosa, mikä sisältää p-kirjaimen ja numerot yksi, kaksi ja kolme, ei kerro käyttäjälle sivustosta juurikaan mitään. Se on täyttä hepreaa. Näistä asetuksista voi muuttaa artikkelin osoiterakenteen nimen, nimen ja päivämäärän, numeron, kuukauden ja nimen mukaiseksi tai sitten täysin mukautetuksi. Tältä näyttäisi paljon fiksumpi osoiterakenne: <http://web.jr56jajr60.fi/publichtml/2019/04/esimerkki-artikkeli/>. (WordPressin www-sivut n.d.)

Kuva 22. WordPressin ”Osoiterakenne”- valikko. (WordPressin www-sivut n.d.)

”Media”-valikosta pääkäyttäjää voi vaikuttaa kuvien kokoluokkiin ja valita järjestetäänkö mediatiedostot aikajärjestykseen. (WordPressin www-sivut n.d.)

Kuva 23. ”Media”-asetukset WordPressissä. (WordPressin www-sivut n.d.)